

- две ПРВЕ НАГРАДЕ:

Сара ВУЧУРЕВИЋ (1998): *Евроинтеграције: Мيني Шенген и регионална сарадња* (студенткиња Правног факултета Универзитета у Новом Саду)

Ово је једини награђени рад на ову тему. У њему је одлично структурисана хронологија „Мини Шенгена“ кроз добро сагледавање међуодноса ове асоцијације и процеса евроинтеграција, уз анализу економских и политичких предности понуђене иницијативе за нашу земљу па и регион у целини. Учињен је завидан напор у прибављању одговарајуће литературе (више од двадесет библиографских јединица), коју критички анализира и заузима лични став у односу на текуће политичке догађаје.

Пред дилемом истакнутом у поглављу: *Мини Шенген – алтернатива или подстрек евроинтеграцијама?*, ауторка се приклања аналитичарима који у тој асоцијацији не виде негативну евроинтеграцију, већ као „тренинг“ и припремну фазу за тај шири процес. Она сматра да би динамика приступања Унији западнобалканских држава везала ове државе једна за другу, па би у случају реализације Мيني Шенгена, оне „у пакету“ ушле у ЕУ. Ипак, у закључку указује на несумњиву чињеницу да ће вишегодишњи процес стварања ове асоцијације наилазити на изазове административно-техничке природе, попут усаглашавања различитих царинских стопа или ревизије споразума о слободној трговини које државе већ имају. Зрело размишљање и објективно сагледавање реалне политичке ситуације, дају озбиљност оваквој анализи.

Жири констатује да је рад студиозан (12 страница), уз видљиво познавање материје, да има добро изабрану аргументацију и да у потпуности одговара задатој теми, што је све у складу са постављеним критеријумима конкурса.

Милена НАШПАЛИЋ (1998): *Изазови и перспективе модерне демократије* (студенткиња Факултета међународних односа и светске политике на Државном Лингвистичком Универзитету „Н.А.Доброљубов“ у Нижњем Новгороду)

Аутор овога рада је на изузетно аутентичан начин осветлила проблеме и дилеме модерне демократије и то првенствено са освртом на Србију и њене националне интересе. Инспирирана сукобом права и силе на штету права и питања демократије у том контексту, веома је убедљиво указала на постојеће парадоксе интеграционих процеса на Западном Балкану. Она отвара једно важно претходно питање: зашто се уопште дошло до потребе

поновне интеграције нечега што је насилним путем дезинтегрисано? У тексту се веома убедљиво указује на постојећу иронију - „демократске земље“ су вршиле агресију на СРЈ без сагласности Савета безбедности Уједињених нација, то јест, супротно међународном праву и принципима и стандардима важећег међународног поретка. Посебно је неупитна теза да проглашење тзв. „Косова“ није постигнуто демократским путем. Студенкиња која живи у нашој јужној покрајини, овим питањима се не бави само са теоретско-спекулативног аспекта, него га намеће као реално питање свакодневнице и опстанка људи који ту вековима бране српски идентитет. То се најбоље огледа кроз њен потресни исказ: „Управо нам демократија даје слободу да кажемо то што мислимо, да одемо где желимо, да се осећамо безбедно у сваком делу своје земље“.

Жири сматра да овај рад, својом оригиналношћу у критичкој анализи двоструких стандарда у понашању „водећих“ демократија, заслужује сваку похвалу и да је садржински потпуно у складу са постављеним критеријумима конкурса.

- две ДРУГЕ НАГРАДЕ:

Предраг ПИЈЕВЧЕВИЋ (2000): *Изазови и перспективе модерне демократије*

(студент Правног факултета Универзитета у Београду)

Аутор рада је, уз назив задате теме (*Изазови и перспективе модерне демократије*), самостално додао спецификацију: „у светлу међународног утицаја на суверенитет држава“, чиме је своју анализу уоквирио и сузио на тако постављен проблем. Тиме је себи наметнуо далеко озбиљнији задатак, који је, и поред своје младости и неискуства, успео веома добро да реши. Кроз два поглавља, он аналитички приступа проблемима везаним, прво за *Модерни концепт суверенитета*, где испитује утицај међународних организација, међународних невладиних организација и транснационалних корпорација, а потом анализира *Перспективе очувања демократије*, кроз питање повећања политичке партиципације грађана, јачања регионалне сарадње и прилагођавања модерним политичким трендовима.

Жири констатује да аутор влада материјом, да показује самостално промишљање и да доноси аргументоване закључке. Аутор је указао на потребу одржавања равнотеже у присуству и деловању невладиних организација и мултинационалних компанија, а и лепо је објаснио однос унутрашњег и спољног суверенитета. Од двадесетак библиографских

јединица бројне су на на страном језику, што је свакако за похвалу. Отуда, жири сматра да је овај рад потпуно у складу са постављеним критеријумима конкурса.

Мирослав ГОЛУБОВИЋ (1997): *Изазови и перспективе модерне демократије*
(студент Правног факултета Универзитета у Београду)

Мада рад није великог обима (шест страна густог прореда), аутор у њему на језгровит начин излаже своје ставове, вешто варирајући тезе изнете у литератури из области политикологије, права, економије и др. Критички се осврће на тезе о „крају историје“ (Фукујама) по којој је, са крајем биполаризма и потпуном глобалном доминацијом Сједињених Америчких Држава, дошло и до коначног завршетка историјских сукоба. Аутор закључује да је сама изворна идеја либералне демократије, која подразумева прихватање и уважавање међусобних разлика, у свом крајњем исходу довела до готово униполарног света. Такође, изворни принципи демократије, који у својој основи прокламују једакост, имали су за последицу фабриковање великог друштвеног раслојавања које је праћено стварањем специфичне економске елите. У том правцу цитира Јувала Ное Харарија и његове тврдње да су „либерализација и глобализација огроман рекет који даје моћ веома малобројној елити на уштрб маса“. Аутор, отуда, са правом закључује да се у савременом друштву „појединац све више осећа као да га будућност мимоилази“.

Рад овог кандидата је један од ретких који је, у оквиру ове теме, поменуо светску финансијску кризу 2008. године, а и Ковид пандемију, указујући на крупне реперкусије ових појава на друштвене токове код нас и у свету, а поготово на улогу државе у њиховом решавању. Аутор је извршио добро поређење између античких и савремених друштвено политичких феномена, попут *Pax Romana* и *Pax Americana*. Веома је добро што је у раду истакнуто и питање перспективе модерне демократије, што код других кандидата није увек случај, мада је сама тема то наметала.

Наиме, аутор полази од учестале тврдње да технолошки напредак може довести до социјалних немира услед губитка радних места и јасно закључује да се намеће *потреба за образовањем* као једини адекватан одговор на потенцијални проблем. Отуда, по овом аутору, веома је важно да демократија омогући успостављање једнаких шанси у погледу образовања.

С обзиром на наведену аргументацију, жири сматра да је овај рад потпуно испуњава критеријуме конкурса.

- ТРЕЋА НАГРАДА:

Симеон ПЕТКОВИЋ (1999): *Изазови и перспективе модерне демократије*
(студент Правног факултета у Палама, одељење Бијељина)

Мада у овом раду нема директног позивања на литературу, што би његову теоријску утемељеност могло евентуално довести у питање, ипак је текст овог аутора привукао пажњу жирија по свој аутентичној искрености, слободном размишљању и занимљивим закључцима. Промисљања су допадљива и лако привлаче читаоца, попут реченице да су „књиге и писменост главни у припремању доласка демократије“. Жири истиче део рада у коме аутор посвећује нарочиту пажњу квалификацији интересних група и странака, као и улози ових фактора на развој демократије.

Пред феноменом „заборављене групе оних који трпе у тишини“ (Олсен), мислећи на већину становништва која после избора постаје пасивни објект, без могућности да утиче на политичке процесе, аутор долази до смелог закључка да можда треба пробати и „тиранију масе“, од које су зазирали и антички мислиоци. Он сматра да би уз савремени технолошки напредак такав облик демократије било најлакше установити, те би „демократија у свом непосредном облику као новина, била доведена до својих граница и омогућено би било доношење квалитетног суда о њеном постојању“.

Жири овакав закључак прихвата као занимљиво размишљање једног младог аутора о перспективама модерне демократије - мада се свакако може зазирати од оваквог *in vivo* социјалног експеримента.

С обзиром на наведену аргументацију, жири сматра да овај рад испуњава критеријуме конкурса.

У Београду, 25.06.2021. године

ЧЛАНОВИ ЖИРИЈА:

Проф. др Жика Бујуклић (председник жирија)
Проф. др Бранко Ракић
Доц. др Милица Весковић Анђелковић,
Иван Мркић
Зоран Миливојевић